

MINȚITUL

Este cel sincer prost?

Mâna pe inimă! Astăzi ați mințit deja?
Conform studiilor, cetățeanul obișnuit minte
până la de 50 de ori pe zi.

MAGDALENE ZIEGELER

Probabil că acum veți protesta vehement. De 50 de ori pe zi? Nu, nu se poate, este imposibil! Da, am putea să ne închipuim asta în cazul minci- noșilor foarte rafinați, dar totuși, ce- tățeanul obișnuit? Nu, e imposibil, iar

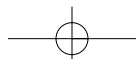
în cazul creștinilor asta oricum nici nu se potrivește. Că doar cunoaștem cu toții porunca: „Să nu minți“.

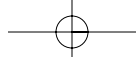
Majoritatea minciunilor cotidiene sunt prezentate ca fiind ceva inofensiv și cineva a spus că sunt chiar sănă- toase ca igienă a psihicului. Dar de când începe o minciună să fie min- ciună? Și cum stau lucrurile cu min- ciunile spuse de nevoie, lăudăroșenia,

trișarea, a face pe misteriosul, depla- sarea de sens, șiretlicurile și fățărni- cia? Cât de exacti trebuie să fim în ceea ce privește adevărul? Și – până la urmă, cel sincer nu e prost?

Exagerările

Poate atunci exagerarea să fie păcat?

Cine nu cunoaște maeștri ai povestirii? Le sorbim cuvintele, ca mai apoi să ne dăm seama, dezamăgiți, că a trebuit să reducem cu minim 50% conținutul de adevăr al celor spuse. Când copilul are febră aproape 40°C, poate temperatura tocmai a fost exagerată. Rochia ieftină o găsim apoi la preț dublu în catalog când vrem să o comandăm. În cazul accidentului de circulație cu mulți morți, au fost în realitate doar răniți și cele 60 de minute petrecute citind din Biblie, au fost de fapt doar 6.

De ce este așa? De ce nu putem rămâne la adevăr? Este o realitate faptul că aceste persoane nu mint neapărat conștient. Și-au însușit asta pe parcursul anilor, devenind astfel mai interesați, putând să stea în prim-plan, în cea mai bună lumină.

Am găsit o explicație pentru acest lucru în biografia lui Georg Müller „Niciodată dezamăgit“:

„Unul dintre stâlpii tuturor virtuților la Georg Müller era veridicitatea. Conștiinciozitatea în notițele sale și exactitatea sa dureroasă pot să pară exagerate. În această privință s-a ținut într-o disciplină severă. O reprezentare incorectă nu este întotdeauna o minciună intenționată, ci adesea este o inexactitate neintenționată. Trei lucruri influențează foarte mult veracitatea noastră: memoria noastră, puterea de imaginație și conștiința noastră. Când conștiința noastră nu este sensibilă, memoria și puterea de imaginație devin atât de confuze, încât faptele și închipuirile nu mai pot să fie separate. Atunci puterea de imaginație îmbracă evenimentele și experiențele fie cu o nuanță roz, fie cu un nor de prejudecăți. Povestitorul nu mai comunică atunci ceea ce vede clar scris în cartea amintirilor sale, ci ceea ce este pictat pe perețele închipuirii sale. Pe jumătate inconștient, adevărul exact este jertfit în favoarea propriei invenții. Se exagerează sau se minimizează, așa cum dictează instinctul inimii. Așa poate un om, care nu minte cu intenție și conștient, să fie totuși nesincer și să nu merite încrederea celorlalți. Atunci nu poți să spui cum stau de fapt lucrurile. Adesea, un astfel de om nici el nu mai știe.“

Și în cartea „Scurta cronică a Annei Magdalena Bach“ am găsit ceva surprinzător. Ea a scris:

„Vreau să scriu această cronică cu toată precizia, atât de exact cum i-ar fi plăcut lui (soțului ei, Johann Sebastian Bach), căci îmi amintesc încă foarte clar felul în care mâna sa cădea pe umărul meu când făceam o observație inexactă sau când greșeam puțin la pian. Era o mică zguduire, pe jumătate delicată, pe jumătate indignată.“

Înșelăciunea

Un sondaj făcut de revista germană „Hörzu“ a scos la iveală faptul că 59% dintre cei chestionați înșală în cazul unui eveniment asigurat. Asociația Asigurătorilor din Germania estimează paguba anuală la 4 miliarde de euro.

Într-un caz de pagube, am primit chiar de la agenții de asigurare cel mai bun pont pentru înșelăciune. Firmele de asigurare vor să își păstreze clienții, ele nu plătesc din propriul buzunar, ci din banii „Asociației Asigurătorilor“, de fapt, banii mei și ai oamenilor. Persoanele sincere plătesc pentru polița lor o sumă inutil de ridicată – plătesc pentru înșelăciunea altora. De fapt, așa pare, ca și cum cel sincer este cel prost, dacă dă informații exacte.

Asigurările auto în Germania estimează o jumătate de milion de cazuri de înșelăciune pe an. În cazul anunțării daunelor unei răspunderi private, încercările de înșelăciune sunt estimate la 80 de procente. Echipamentul foto este în realitate „depozitat“ doar pentru câteva săptămâni la părinți, totuși dispăre pentru asigurare în Ibiza – aparent furat. Dacă în cazul unei spargerii sunt sustrate 30 de cd-uri, acestea se transformă ușor în 130.

Ulrich Wickert scrie în cartea sa „Cel sincer e cel prost“ despre înșelăciunea nemților cărora le place să călătorească și care încearcă să își finanțeze o parte din călătorie cu o asigurare de sănătate pentru călătorie încheiată pentru circa 8 euro (aproximativ 29 de lei). Cum este posibil așa ceva?

Turistul sănătos și vesel stă la teaghea în Bangkok. Acolo barmanul îi

oferă facturi de la medic. Diagnosticul: infecție la stomac și intestine. Opt zile de internare în spital în White-Star-Hospital, o clinică inventată. Suma totală: 1400 de euro. Doi soți au fost chiar atât de obraznici încât și-au făcut asigurări de sănătate în același timp la 13 case private de asigurare și au adus apoi la toate aceleași dovezi falsificate de peste 35 000 de euro. Această lovitură a fost însă dată în vileag.

Facturile falsificate în domeniul sănătății sunt la ordinea zilei. Lăcomia după bani, după prestigiu, după o valoare materială, îi face chiar și pe unii cetățeni integri să își uite valorile ideale.

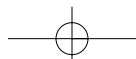
Chiar credeți cu adevărat că în Germania toți și-au luat pe drept titlul de doctor? Departe de așa ceva. Câteva sute de „consilieri de doctoranzi“ oferă oficial ajutor la lucrarea de doctorat pentru circa 75 000 de euro. Chiar și o lucrare scrisă pentru examenul de stat juridic poate să fie scrisă contra cost.

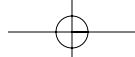
Înșelăciunea și corupția au devenit între timp un joc de societate, în care sunt implicate toate păturile sociale, de la salahori până la profesori. Politicienii care au o vestă imaculată trebuie căutați cu lupa – o gală de minciună și înșelătorie!

Să ne gândim și la multele celebrități care au denaturat adevărul și au mințit grosolan, dar minciunile lor au ieșit la iveală cum a fost, spre exemplu, cazul lui Bill Clinton. Tăgăduirea aventurii cu secretara sa a fost considerată minciuna sexuală a secolului. Sau Boris Becker. Odinioară idolul tinerilor, mai întâi a dezmințit afacerea legată de plata impozitelor, apoi aventura sa.

Walter Ulbricht ca șef de stat al fostei RDG, a promis pe 15 iunie 1961: „Nimeni nu are intenția de a construi un zid.“ La scurtă vreme după aceea a început construcția zidului în Berlin.

Cel mai obraznic „Münchhausen“ al Germaniei, Gert Postel, escrocul cu diplomă de liceu, și-a bătut joc de tribunale și clinici ca psihiatru fals până la sfârșitul anilor nouăzeci. Și autoarea și jurnalista Ulla Ackermann se pare că a inventat multe părți ale biografiei ei „În mijlocul Africii“. Mai

mult de jumătate din cei întrebați consideră munca la negru delict cavalesc. În emisiunea de televiziune „Cât de corupți sunt nemții?” am putut să aflăm că trei din patru ateliere auto ar fi reparat o mașină „la negru”. Trei din patru cabinete medicale au certificat incapacitate de muncă, deși pacienții erau sănătoși tun.

Lingușire și fățarnicie

Deja de mai multe ori m-am supărat din cauza lingușelilor diverselor case de expediție. Cu puțin timp în urmă am primit o diplomă de client onorific! O comisie de selectare (o poză cu semnături era atașată) mă alesese în unanimitate drept clientă onorifică și vroiau să mă răsplătească printr-un cadou. Ciudat, această casă de expediție nu câștigase aproape nimic din partea mea până atunci. O altă firmă dorea să îmi mulțumească printr-un cadou pentru că din trei expedieri (din care eu am primit cel mult una) nu am trimis niciuna înapoi.

Un astfel de comportament îmi repugnă. Dar pot să mă disculp de astfel de lucruri? Nu transmit și eu mai departe laudă nesinceră și îmi „cumpăr” astfel favoarea altor oameni? Complimentele pe care le adresez celorlalți sunt într-adevăr mereu spuse cu sinceritate? Sau îmi asigur astfel vreun avantaj?

Suntem pricepuți în a ne pune măști. Cât de prietenos putem vorbi, spre exemplu, duminică dimineața unii cu ceilalți și deja la prânz sunt discutate pe larg toate imposibilitățile celorlalți.

Sau salutăm musafirii inoportuni cu o multitudine de cuvinte de bun-venit, dar ne enervăm totuși toată seara din cauză că am pierdut emisiunea preferată la televizor.

Dumnezeu ne avertizează cu privire la astfel de fapte: „*Ei vorbesc neadevăr unul către altul; vorbesc cu buză lingușitoare, cu inimă fățarnică*” (Psalmul 12:3).

„*Buze arzătoare și o inimă rea sunt ca un vas de pământ acoperit cu zgură de argint*” (Proverbe 26:23).

Păcăleala

Cât de des v-ați lăsat manipulați de publicitate? De data aceasta îl prinsese pe soțul meu, cel care mă avertizează mereu să nu cad în plasa ei. Produsul laudat cu atâta convingere nu s-a ridicat la înălțimea promisiunilor făcute. Recunosc, un pic m-am bucurat că și el a fost o dată „prostul”.

„Nimeni nu ne-ar fi ales în 1990 dacă am fi spus adevărul.” Acest citat îi aparține fostului ministru de finanțe Theo Waigel, care vorbea despre costurile unității germane. Sau fostul ministru al muncii, Norbert Blüm, care ne-a asigurat: „Pensiile sunt sigure.” Păcălelile și promisiunile în

lupta alegerilor nu pot fi depășite. Trei sferturi din populație îi consideră nedemni de crezare pe politicieni.

Una din două persoane ar păstra pentru ea o escapadă și doar unul din trei ar mărturisi o aventură dacă s-ar găsi într-o relație stabilă.

Păcălelile se întâmplă când mă străduiesc ca alții să aibă o părere mai bună despre mine decât cea care reflectă realitatea. Când primesc un compliment pentru ceva ce nici măcar nu am făcut. Când doresc să par mai matur spiritual decât sunt de fapt. Când mușamalizez păcatele trecutului meu. Când nu dezmint neadevărurile partenerului meu de discuție și, prin tăcerea mea, semnalizez că sunt de acord. Galateni 6:3 spune despre asta: „*Dacă se socotește cineva a fi ceva, nefiind nimic, se înșală pe sine însuși.*”

Fragment. Articolul poate fi citit integral în revista *ethos*, nr. 4/2008.

